nyní sprostil JUDra Vl. Š. této funkce zástupce chudých, avšak současně prohlásil, že v jednání jeho nespatřuje obranu proti porušení jeho subjektivního práva jazykového, nýbrž odepření uposlechnouti příkazu výboru danému na základě § 28 lit. h advok. řádu a postoupil spisy radě disciplinární.

Kéž by to byl první a poslední případ, kde Čech v čs. republice jest nucen hájiti proti české korporaci své právo k výhradnému užívání českého jazyka a kde ještě za to se mu hrozí trestem disciplinárním.

PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

Uchýliti se v odvol. řízení od skutkových zjištění prvého soudu lze jen po opakování důkazů před odvolacím soudem.

Nejvyšší soud jako soud dovolací zrušil rozsudek odv. soudu a vrátil věc tomuto soudu, aby v ní dále jednal a nový rozsudek vynesl.

Důvody: Prvý soudce na základě výpovědí celé řady svědků, jež až na M., vyslechnutou soudem dožádaným, vyslechl všecky osobně, a dopisu žalovaného z 22. června 1928 zjistil řadu skutkových okolností, z nichž dospěl k přesvědčení, že žalovaný s matkou dítěte v kritické době tělesně obcoval a uznal žalovaného tudíž za otce nezl. žalobce.

Odvolací soud nabyl opačného přesvědčení, to však na základě vadného řízení, neboť pokud jde o výpovědi svědecké, není z jeho důvodů jasno, osvojuje-li si zjištění prvého soudce a v které míře (o čemž níže), ačkoliv podle dávno ustálených zásad procesních by musel, kdyby nechtěl přesvědčení prvého soudce o skutkovém stavu věci ve výpovědech těch obsaženého sdíleti, všecky ty důkazy týmž způsobem opakovati, v jakém prvým soudcem provedeny byly, zejména tedy aspoň svědky prvým soudcem osobně slyšené rovněž osobně slyšeti, a mimo to nepřihlédl vůbec k obsahu dopisu shora citovaného, nýbrž místo toho přikročil přímo k výslechu strana, vzav žalovaného na jeho zápornou výpověď do přísahy, založil rozsudek výlučně na této výpovědi.

Nejvyšší soud jest si úplně vědom zásady § 89 jed. ř. převzaté z § 2 č. 10 nesp. pat., která soudům udílí direktivu, aby nelpěly na bezpodstatných formalitách, naopak zásadu tuto při každé vhodné příležitosti nižším soudům důtklivě připomíná, neboť je-li bezpodstatnou formalita, která vzhledem k nastalému stavu věci nemá právního významu (sama o sobě je každá for-

malita podstatná, sice by ji zákon byl nepředepsal, t. j. je dána proto, aby zabezpečovala správné nalézání práva a může se státi bezpředmětnou právě jen vzhledem k okolnostem případu), pak se jí neslouží spravedlnosti, nýbrž naopak spravedlnost se jí jen zdržuje a zdražuje, a tak kdyby stav věci byl takový, že opakování osobního výslechu svědků a přihlédnutí k obsahu uvedeného dopisu jevilo by se pouhou formalitou, která by jiný výsledek sporu na jisto přivoditi nemohla, byl by odvolací soud býval v právu, neboť vada nebyla by p o d s t a t n á, t. j. nebránila by řádnému posouzení a spravedlivému rozsouzení věci, jak to vyjadřuje § 496 č. 2 c. ř. s., v němž takovýmto způsobem potvrzena jest v zákoně samém hořejší zásada zprošťující zachování té které formality, jeví-li se tato bezpodstatnou (bezpředmětnou), kteréhožto potvrzení ovšem třeba bylo, když cit. předpis § 89 jed. ř. nehledě k tomu, že jako celý jednací řád platí jen pro obě nižší stolice (nápis a čl. I. úv. ust.), nikoli ale pro nejvyšší soud, není normou zákonnou, nýbrž předpisem vydaným pouze k cestě nařizovací, a § 2 č. 10 nesp. pat. pro řízení sporné neplatí.*)

Avšak tomu v daném případě tak není, nýbrž vada je podstatná, jak dokazuje již to, že prvý soudce, jehož řízení bylo prosto vad, došel k přesvědčení opačnému, a to ne snad nějakým chybným pochodem (kdyby tu takové chyby bylo*) a bez ní by se k výsledkům prvého soudce nedalo dojíti, bylo by vždy na snadě říci, že vady, jimiž trpí odvolací řízení, nejsou podstatné), nýbrž postupem logicky i psychologicky bezvadným.

Jsou arci jen indicie, na čem staví prvý soudce, t. j. není tu dokázána rozhodná skutečnost (kritická soulož) přímo, nýbrž jen skutečnosti, jež pro ni svědčí, avšak zkušenost učí, že indicie jsou přečasto mnohem spolehlivější než důkazy přímé. Indicie vůbec mají v právu nedocenitelný význam, a to jak ve formálním, tak v hmotném. Jak známo nelze důkaz t. zv. stavů a dějů vnitrných (vůle a cit) vésti jinak než indiciemi, t. j. skutečnostmi zevními, smysly postižitelnými, z nichž na ně s jistotou souditi lze, a t. zv. prohlášení vůle konkludentními činy § 833 obč. z. není nic jiného než prohlášení nepřímé, při němž důkaz vůle lze vésti právě jen skutečnostmi, jež rozumně uváženy byvše nezůstavují o ní v žádné pochybnosti.

A o takovou otázku jde také zde: Jsou-li tu takové skutečnosti, jež rozumně uváženy nutí k nepochybnému úsudku, že žalovaný s matkou dítěte v kritické době obcoval.

---

*) P o z n. r e d a k c e. Jazykové a stylistické vady jako na označených neměly by se v rozhodnutích nejvyššího soudu vyskytovati.

Tyto skutečnosti odvolací soud nevzal v úvahu, aniž lze z jeho důvodů bezpečně seznati proč, zda pokládal důkaz nepřímý (indiciemi) za nepřípustný, kterýž důvod by vzhledem k hořejším důvodům právně neobstál, či zda jej měl za nedostatečný, neboť jen praví, že kritickou soulož nelze z nich zjistiti, resp zjištění to konstruovati. Rozhodně se však se skutečnostmi těmi, jichž je řada a závažných, po jednotlivě nevypořádal, nýbrž je odmítl prostě paušálně. Avšak ani prvý soudce je neuvedl všecky a už proto tedy jest zapotřebí zde i na ty opominuté odvolacímu soudu poukázati, aspoň na ty nejhlavnější: Shledal-li totiž odvolací soud indicie zjištěné prvým soudcem, jenž dalších nepotřeboval, nedostatečnými, tedy když tu byly ještě jiné, měl i k nim přihlédnouti a zjištění o nich buď sám učiniti nebo prvému soudci uložiti, neboť jako to bylo podle § 182 c. ř. s. povinností prvého soudce všecky závažné skutečnosti vyčerpati, tak to bylo podle § 496 č. 3 c. ř. s. také povinností soudu odvolacího, která, když ani tento jí nevyhověl, devolvuje podle § 513 c. ř. s. na soud dovolací, jenže tento nemůže zjištění, jichž jest třeba, jsou-li neb budou-li skutečnosti ty sporné, učiniti sám, nýbrž jen na nedostatky poukázati a nápravu nižším stolicím uložiti. To jest jedno.

Druhé jest, že vložil-li zákon do rukou nižších stolic tak velikou moc, že je učinil v otázce důkazů formálně neomylnými, prohlásiv jich skutková zjištění za nenaříkatelná, předpokládal, že zjištění svá budou činiti jenom v plném vědomí své těžké zodpovědnosti, ale že také budou míti dostatečnou znalost lidí a života, jakož i praktickou zkušenost a že tohoto fondu při vykonávání svého úkolu také plnou měrou využijí. Shledá-li dovolací soud v některém případě v tomto směru nedostatky, jest povinností jeho na ně poukázati, čehož tím více třeba zde, kde odvolací soud v posuzování indicií se nepustil, naopak, jak se ukáže, spíše se té úloze vyhnul a raději použil důkazního prostředku (výslechu stran), jehož podle návodu zákona bez předchozího řádného vyřízení indicií použíti neměl.

1. K indiciím, jež prvý soudce zjišťuje:

že žalovaný měl s matkou dítěte delší dobu (2½ roku) známost, že se s ní často scházel a ji pozdě večer i v noci domů doprovázel, že jí psával často dopisy, že známost takovou měla jen se žalovaným a s jinými muži se tak nestýkala, dále, že se v červnu 1925 matka dítěte svědkyni M. důvěrně svěřila, že už 5 měsíců nedostala periodu, že myslí, že je těhotná, a je-li, že je to se žalovaným, a častěji že svědkyni vyprávěla, že má s ním důvěrnou známost, že sice do hotelu

v Praze nechodí, nýbrž jezdí spolu ven a tak spolu tělesně obcují.

Nejdůležitější jest dopis žalovaného z 22. června 1928, jehož pravost on v odvolání konkludentně doznává, a jejž prvý soudce sice také cituje jako indicie jich schůzek v hotelu na venkově, aniž by však obsah a dosah jeho náležitě vyzvedl.

Dopis zní: »Leočko! Jsem ubytován v hotelu C. na náměstí proti kostelu čís. pokoje 15. Jelikož nejsem zapsán pod jménem, hlásiti podle čísla pokoje. Ve středu čekám v ½12. hod.... Těším se na shledanou, Ada.«

To je nejen dokument z vlastní ruky žalovaného pro ony schůzky na venkově v hotelu, jež zajisté jsou tak nákladné, že se nepodnikají za příčinou styku pouze kamarádského, nýbrž zatajení jména, jež každý host jest povinen podle § 320 tr. z. udati, a to správně, dává jasně na ruku účel schůzky, neboť takové inkognito obyčejného občana podle nabytých zkušeností má účel, aby zjištění totožnosti bylo znemožněno, a to buď za příčinou nějakého skutku, jenž k vůli trestnímu zákonu má se státi nedokazatelným, anebo za příčinou milostného dobrodružství. Odvolací soud měl tedy se obsahem dopisu zabývati a zaujmouti k němu stanovisko, zvláště k problému zajisté ne těžkému, proč žalovaný zatajil v hotelu své (pravé) jméno.

Neslušelo také přehlédnouti dopis žalovaného ze dne 10. srpna 1925, kde ke strachu už v úvodě zmíněnému pisatel opět se vrací a radí adresátce (matce dítěte), aby rozhlásila, že se jí tam líbí, že se zdrží ještě jeden nebo dva měsíce, a zatím, aby náhle bez rozloučení odjela, že snad rozumí, jak on to myslí, a kde žalovaný, očekávaje od ní zprávu, kdy se vrátí domů, chce volného času užíti jako »slaměný vdovec«.

Neoceněn zůstal i dopis jeho z 27. července 1925 a dopis bez data, jejž sám s odvoláním předložil a jenž je odpovědí na dopis nevlastní matky nebožky matky dítěte.

Následující indicie byly rovněž přehlédnuty úplně i prvým soudcem.

2. Podle poručenských spisů P VI 232(26), P VI 669(25), jež učiněny součástkou pro jednání, pokud se týče dokazování, nabídl otec žalovaného složiti pro žalobce 2500 Kč, vezme-li se žaloba zpět se vzdáním se nároku (podle nabídky právního zástupce žalovaného tam zmíněné bez uznání otcovství se strany žalovaného), kterou nabídku poručník dítěte potom odmítl.

Tato věc měla býti blíže na přetřes vzata a po případě

vyžádány býti spisy právního ochranného oddělení č. z. nalezince v Praze, jenž tu sdělení činí, neboť nabídka ta jest rovněž velmi závažný indic, protože podle nabytých zkušeností takové nabídky se nečiní, než kdy ten, na něhož se nárok na uznání otcovství vznáší, opravdu v pohlavních stycích s matkou byl, a nedá se také psychologicky vysvětliti, že by někdo, kdo si své neviny v té příčině je jist, nabídku takovou činil, t. j. chtěl platiti tak říkajíc za cizí hříchy, ba právě, čím poctivější je vědomí neviny, tím více se proti takovému nároku bouří. Výhrada, že otcovství takovým odbytným nemá býti uznáno, připojuje se podle nabytých zkušeností buď proto, že matka dítěte pěstovala pohlavní styky také s jinými muži, v kteréž příčině prvý soudce učinil už zjištění právě opačné, anebo vůbec proto, že nabízející nechce pro budoucnost býti nadále vázán, nýbrž odbytným býti všech dalších povinností zproštěn.

3. Podle týchž spisů matka dítěte »skočila« ze 4. poschodí do dvora domu a pádem se zabila, t. j. spáchala sebevraždu, kdežto v žalobě stojí, že dítě porodila při smrtelném pádu »s pavlače«, což ovšem též by poukazovalo na to, že se úmyslně dolů s pavlače vrhla, ježto mimovolný pád přes pavlač je velmi nepravděpodobný.

I to se mělo vzíti na přetřes a případně vyšetřiti jako předůležitý indic. Neboť matka dítěte byla podle toho, co prvý soudce zjistil, a vůbec svědci, jimž on uvěřil, udali, třeba že on o tom v rozsudku zrovna zmínku neučinil, dívka citová a jemná, jaká ovšem v takovém postavení velmi snadno spáše sebevraždu, když není naděje na sňatek s otcem dítěte, jako tomu bylo podle svědků, jimž prvý soudce věří, u matky dítěte. Avšak právě u takové by bylo nevysvětlitelné, kdyby spáchala sebevraždu proto, že se nedá uskutečniti sňatek s mužem, jenž není otcem jejího dítěte, naopak činí to jen tehdy, když ji zklame pravý a skutečný otec. Jestliže tedy ona označovala jako otce žalovaného a vyjádřila se, že rodiče jeho nedovolí, aby si ji vzal, musí v tom býti veliká síla pravdy.

Že těhotenství v čas, kdy se zabila, bylo vysoké, zjevno z toho, že se dítě narodilo živé a zůstalo na živu. Byla-li to tedy sebevražda, tak ji spáchala, když už těhotenství nebylo lze utajiti. V tom jí nerozumí odvolací soud opět, když má za podezřelé, že se svěřila M., ne však svým příbuzným. To je psychologicky na výsost jednoduché, doma, vůči rodičům a sestře se styděla (a snad vůči rodičům i bála), vůči

M. však pojala důvěru. K otci dcera s takovým doznáním vůbec sotva půjde, matka pak byla nevlastní a u sestry musela se obávati, že to prozradí rodičům, mimo to matka i sestra ji z té známosti zrážely, avšak někomu v úzkosti své se svěřiti přece ji to pudilo, jeť to tak velmi lidské.

Odvolací soud pominuv všecky indicie a uznav na výslech stran, vložil rozhodnutí v ruce žalovaného. Kdyby byl snesl a uvážil všechny indicie, bylo by k výslechu stran nedošlo. Neboť kdyby ho indicie byly přesvědčily, bránil by důkazu výslechem stran předpis § 371, odst. 2. c. ř. c., podle něhož nesmí výslech stran býti nařízen, je-li důkaz proveden jinak. Kdyby ho však indicie byly nepřesvědčily, tedy by výsledek byl zamítnutí žaloby, aniž by třeba bylo, aby nedostatek přesvědčení v něm utvrdil ještě žalovaný svou výpovědí a přísahou. Dáváť tu § 374 c. ř. s., s nímž by se byl odvolací soud vypořádati musil, avšak nevypořádal, ani zmínky o něm neučiniv, návod, že se musí posouditi s pečlivým uvážením všech okolností, nemá-li důkaz výslechem stran zcela odpadnouti, když strana důkaz vedoucí, zde tedy žalující, o věci nic neví. Že poručník dítěte o sporné skutečnosti, t. j. o souloži žalovaného s matkou dítěte ničeho neví, bylo přece a priori na bílé dni, neboť to věděli jen ona a on, ona však byla už mrtva a nebylo tu tedy nikoho, kdo by výpověď žalovaného mohl kontrolovat a postaviti proti ní jinou. Byl by tedy odvolací soud měl udat, které to jsou pečlivé úvahy, jež ho přes radu zákona, aby bylo vzato v úvahu, nemá-li výslech stran v takovém případě odpadnouti, přece k výslechu přiměly. Zřejmo je, jaký je to důvod, jenž k tomu přiměti může: když se dá očekávati, že odpůrce důkaz vedoucího, zde tedy žalovaný, přesto, že druhá strana o věci nic neví a tedy jej vyvrátiti a po případě k zodpovědnosti pohnouti nemůže, přece bude vypovídati ve prospěch důkazvedoucího čili, že učiní doznání, jinými slovy druhá strana, žalovaný, je tu učiněna soudem průvodním prostředkem strany první. Poněvadž však takovýto výsledek, že totiž odpůrce posud rozhodně popírající ve výpovědi své učiní druhé straně o věci nic nevědoucí, které tedy chybí možnost, aby jej vyvrátila a pro nesprávnost výpovědi k zodpovědnosti pohnala, doznání a tak jí k vítězství dopomůže, pravidelně naprosto očekávati se nedá a jen ve výminečných případech naditi se ho lze, proto právě nemá se k důkazu výslechem strany takové (odpůrce důkazvedoucího) přikročiti, leč že by šlo o takový výjimečný případ a naděje taková tu byla, což právě jest to, co soud má pečlivě uvážiti,

neboť snášeti protidůkazy, t. j. důkazy pro negativum, když tu není důkazů pro positivum, není třeba. Je-li tu však takový výjimečný případ, vyslýchá se pak jen odpůrce, jenž o věci ví, ne však důkaz vedoucí strana, jež o věci nic neví, je-li ovšem toto její vědění, jako zde, už předem samo sebou zcela najevě, anebo od ní potvrzeno.

Ale odvolací soud pominuv indicie a nevzav v úvahu § 374 c. ř. s., domníval se, že učiní spravedlnosti zadost, když učiní vše, co tu formálně možné bylo, i to poslední, totiž výslech stran, při čemž před se šel tak, jako by tu případ § 374 c. ř. s. nebyl, jako by obě strany o věci věděly a vyslýchal tedy obě. Avšak jako je formalismem, když se lpí na formalitách nepodstatných, t. j. takových, jež podle stavu věci k nalezení práva ničím nepřispějí, jak o tom shora řeč, tak jest také formalismem, když se provádějí důkazy, jež podle stavu věci k nalezení pravdy nepřispějí, tedy důkazy zbytečné, jen proto, že zákon dává možnost jich provedení. Tím není spravedlnosti posloužено, naopak, když matka dítěte je mrtva a nemůže tedy vypovídat, tudíž jediný přímý důkaz je naprosto ztracen, bylo od původu a priori jasno, že tu není žádný jiný platný důkaz možný, než důkaz indiciemi, a proto právě bylo třeba, aby se důkaz ten podle možnosti vyčerpal.

Tu nevadí, že dovolání, jež uplatňuje neúplnost řízení proto, že odvolací soud neopakoval důkaz svědky a opřel se o důkaz výslechem stran, neuplatnilo indicie shora pod 2 a 3 uvedené a z indicií 1, ty, jež také prvý soudce pominul, neboť když jsou závažny, měl je odvolací soud podle § 496 č. 3 c. ř. s. i bez uplatnění v ohled vzíti a když tak neučinil, dovoluje se, jak už řečeno, povinnost učiniti nápravu na dovolací soud (§ 513 c. ř. s.).

Ovšem má pravdu dovolání, když vytýká dále, že odvolací soud nebyl oprávněn sám prohlásiti důkaz krevní zkouškou za nemožný, neboť to jest otázka znalecká, zda, když možno jest prováděti jej jen s krví dítěte a žalovaného, ježto krev matky k disposici není, očekávati lze od něho výsledek.

Ovšem na důkaz ten možno dojíti teprve, až nepodaří-li se důkaz indiciemi.

(Rozh. nejv. s. ze dne 11. května 1929, č. j. Rv I 148/29).

Na to vynesl odvolací soud po novém ústním jednání odvolacím, v němž opakoval důkazy provedené v prvé stolici, nový rozsudek, jímž odvolání vyhověl a žalobu zamítl.

Důvody rozhodovací:

Odvolatel beře v odpor napadený rozsudek v celém obsahu pro neúplnost řízení, nesprávné ocenění výsledků provedených důkazů, odpor se spisy a nesprávné právní posouzení věci a navrhuje, aby rozsudek vzatý v odpor byl zrušen a spor vrácen procesnímu soudu první stolice k dalšímu jednání a novému rozhodnutí, neb aby rozsudek ten byl změněn v ten smysl, že se žaloba zamítá.

Žalobce vyvracel odvolací důvody a navrhl, aby odvolání bylo zamítnuto, a rozsudek vzatý v odpor aby byl potvrzen.

Odvolací soud, přezkoumav spisy a rozsudek napadený podle § 462 c. ř. s. shledává, že odvolání jest opodstatněno.

Soud odvolací připojuje se podstatně ke skutkovému zjištění prvého soudu, které týž učinil na základě uznání žalovaného, dopisů ke spisu přiložených a výpovědí svědků K. M., A. M., O. M. a A. P., avšak jsa v pochybnostech o správnosti konklusí, které prvý soud z provedených zjištění vyvodil, opakoval důkazy v prvé stolici provedené a na základě takto doplněného řízení došel k jinému ocenění provedených důkazů.

Předmětem důkazu bylo, zdali obžalovaný s nemanželskou matkou M. M. v kritické době, totiž od 19. prosince 1924 do dubna 1925 tělesně obcoval a v tom směru dlužno uznati, že prvý soud došel k tomu, že k takovému tělesnému styku mezi žalovaným a M. M. došlo, jen na základě indicií.

Dlužno uvážiti, zdali indicie jsou takového rázu, že možno spolehlivě na základě jich dojíti k tomu, že žalovaný s nemanželskou matkou v kritické době tělesně obcoval.

V tom směru padá na váhu hlavně svědecká výpověď K. M., která vyslýchána dne 22. června 1928 dožádaným soudem udala, že se jí nemanželská matka asi v měsíci červnu 1925 svěřila, že již 5 měsíců nedostala periodu, že proto myslí, že jest 5 měsíců v jiném stavu, že jest to s Adou (žalovaným) a že často svědkyni M. M. vyprávěla, že má důvěrnou známost s Adou, že spolu do hotelu v Praze nechodí, nýbrž že jezdí ven a tam spolu tělesně obcují.

Před soudem odvolacím udala svědkyně K. M., že někdy v měsíci květnu 1925 říkala jí nemanželská matka, že pospíchá, že má rande, že s Adou jezdí ven do hotelu, že tady v Praze

je to drahé, a proti udání svému v prvé instanci, že nemanželská matka č a s t o jí vyprávěla, že má důvěrnou známost s Adou, že spolu do hotelu v Praze nechodějí, nýbrž že spolu jezdí ven a tam spolu tělesně obcují, udala slyšena před odvol. soudem, že jí nemanželská matka to, že má se žalovaným důvěrnou známost, řekla p o u z e j e d n o u, a to v květnu 1925, kdy jí zároveň říkala o tom, že s Adou jezdí ven a tam spolu tělesně obcují.

Již tato diference mezi oběma výpověďmi svědkyně M. M. musí vzbuditi nedůvěru k výpovědi její.

K tomu přistupuje také to, že K. M., jak sama udává, nebyla přítelkyní nemanželské matky, nýbrž stýkala se s ní jen z toho důvodu, že nemanželská matka šila jí šaty, a tudíž styk jejich nebyl příliš častý, neboť do roka sešla se s ní asi šestkráte, neb vícekráte. Tím více musí zaraziti to, že nemanželská matka byla by v květnu 1925, když se svědkyní M. šla, kromě toho že pospíchá, že má rande, navázala na to rozhovor rázu tak intimního, jako jest to, že s Adou jezdí ven do hotelu, že tady v Praze je to drahé.

Svědkyně A. M., nevlastní matka nemanželské matky, kdežto v prvé stolici slyšena udala v příčině těhotenství nemanželské matky, že tato těhotenství do poslední chvíle zapírala, udala slyšena v druhé stolici, že když nemanželská matka přijela koncem srpna 1925 z P. a zdála se svědkyni v životě silnější, ptala se jí tato, není-li v jiném stavu, a tu že nemanželská matka jí řekla, aby si nedělala starost, když by to byla pravda, že bude honit žalovaného.

Jest podivné, že by byla A. M. neudala tuto posléz uvedenou okolnost, tak důležitou pro kausální nexus mezi těhotenstvím nemanželské matky a známostí této se žalovaným, již před soudem prvé stolice, když děj ještě v živější paměti měla, a proto tuto její výpověď před soudem odvolacím dlužno bráti velmi opatrně.

I když se však za zjištěné považuje to, co nemanželská matka řekla své matce A. M. a čím se svěřila svědkyni K. M., nutno zkoumati, zdali tyto sdělované okolnosti byly pravdivé, zdali je vůbec sdělila osoba, o jejíž pravdomluvnosti není žádné pochybnosti.

V tom směru sice sestra nemanželské matky O. M., dále matka A. M. a pak A. P. udaly, že nepozorovaly nikdy, že by nemanželská matka nemluvila pravdu, ale přece vzcházejí pochybnosti o její naprosté pravdomluvnosti.

V prvé jest zde dopis psaný A. M., psaný žalovanému, v němž pisatelka dotazuje se žalovaného, zdali byl s nemanželskou matkou, jak ona tvrdí, předešlou neděli snad v P. a odpověď žalovaného toho obsahu, že s nemanželskou matkou tu neděli nebyl, a konečně svědecká výpověď A. M., která udala, že když dopis žalovaného nemanželské matce ukázala, dala se tato do pláče a říkala, že byl dotyčnou neděli s nějakou kamarádkou na výletě.

Dále v tom směru udala svědkyně A. M., že nemanželská matka ještě nežli měla známost se žalovaným, stála modelem prof. V., že tehdy bylo jí doma divné, že nemanželská matka nosí ze šití nepořádně peníze, při čemž se vymlouvala jednou, že zkazila šaty a musila škodu hraditi, po druhé zase něčím jiným, a že tak na to přišli, že nemanželská matka nechodí do šití a stojí modelem.

Tyto okolnosti jistě nesvědčí o naprosté pravdomluvnosti nemanželské matky, i když se nehledí — z toho důvodu, že to ze studu činila — k tomu, že nemanželská matka ani své nevlastní matce, když tato se jí koncem srpna 1925 po návratu z P. ptala, není-li v jiném stavu, pravý stav věci nesdělila.

Další indicie jest, že žalovaný s nemanželskou matkou delší dobu známost měl, že se s ní často scházel a že pozdě večer ji k domu doprovázel, že jí psal dopisy, že ona s jinými muži se tak nestýkala, ale okolnosti tyto zase nevylučují tvrzení žalovaného, že s nemanželskou matkou nikdy tělesně neobcoval.

Nebylo by dosti pochopitelným, kdyby mezi žalovaným a nemanželskou matkou intimní poměr byl, aby si mezi sebou netykali, a právě v dopisech ještě v poslední době v červenci a srpnu 1925 zaslaných žalovaný nemanželské matce vyká a jí jen ručičku líbá.

Další indicií jest dopis žalovaného z 22. června 1928, v němž žalovaný píše nemanželské matce, že jest ubytován v hotelu C. na náměstí proti kostelu čís. pokoje 15 a dále: »Jelikož nejsem zapsán pod jménem, hlásiti podle čísla pokoje. Ve středu čekám v ½12. hod. Těším se na shledanou. — Ada.« Ani z tohoto dopisu nelze ničeho podstatného oproti žalovanému vyvoditi.

Dlužno uvážiti situaci, za jaké žalovaný v hotelu se ubytoval.

Jak z výpovědi A. M. se podává, dlela nemanželská matka na zotavené v P., žalovaný pak, jak jeho otec A. T. potvrdil,

ztrávil vždy několik dní v létě na venkově a pochopitelno tedy, že se žalovaný ubytoval v blízkosti nemanželské matky a později ji každých 14 dnů navštěvoval.

To, že v době psaní dopisu nebyl žalovaný zapsán pode jménem, vysvětluje žalovaný způsobem přijatelným, totiž tak, že hned po příjezdu do T. a uložení zavazadel v hotelu jel na T. a dopis napsal na nádraží v T. před odjezdem na T., takže jest pochopitelným, že v době psaní dopisu ještě přihlašovacím lístkem přihlášen nebyl, ačkoliv vrátnému jméno a bydliště sdělil.

Ostatně dopis ten pochází z doby, jsoucí mimo dobu kritickou. Dopis tento, jak výpovědí svědkyně O. M. a A. M. jest prokázáno, poslala nemanželská matka z P. své matce A. M. do Prahy, napsavši sama na třetí stránku dopisu: »Zapomněla bych B. Tě nechají pozdravovati a máš přijet, Viď, je ten Ada sprosťák, anebo srabák, já nevím, co si mám o něm myslet.«

Pokud jde o dopis s 10. srpna 1925, uvedl žalovaný, že první odstavec dopisu týká se schůzky žalovaného s nemanželskou matkou v T., odkudž ji doprovázel k P., že označení O. týká se jakéhosi správce, který se jí dvořil a daroval jí ovoce, a před nímž ona měla strach.

I toto vysvětlení obsahu dopisu toho se strany žalovaného, zejména se zřetelem na uvedená v něm místa o strachu, nezdá se býti pravděnepodobným.

Uvádí-li žalovaný v dopise tom ještě, že chce volného času přece užíti jako slaměný vdovec, může to býti řečeno žertem a nelze z toho vyvozovati známky nějakého intimního poměru mezi žalovaným a nemanželskou matkou.

Jest zde ještě dále dopis žalovaného z 27. července 1925, v němž žalovaný kromě jiného píše: »V pondělí u nás, v úterý u vás, ve čtvrtek zase u nás, v sobotu u vás a v neděli u nás i u vás.«

Svědkyně A. M. udala, že ptala se na smysl slov těch nemanželské matky, a tu že jí tato věc vyložila tak, že žalovaný půjde říci o její ruku k nim, a že ona půjde zase do bytu žalovaného v příčině svatby.

Pravděpodobnějším jest výklad těch slov žalovaným, který udal, že slova ta vztahují se na schůzky, které měly býti jednou na Letné a jednou na Žižkově, podle bydliště žalovaného a nemanželské matky.

Další indicie jest to, že podle poručenských spisů P VI

669/25 nabídl otec žalovaného složiti pro žalobce 2500 Kč, vezme-li se žaloba paternitní zpět, se vzdáním se nároku.

V tom směru pokládá odvolací soud na základě výpovědi svědka A. T. za zjištěno, že když svědek dostal obsílku k soudu a tázal se žalovaného, co to jest, že mu žalovaný řekl, že jest žalován o uznání otcovství, ale že s matkou dítěte nikdy tělesně neobcoval, že žalovaný, když mu svědek připoměl, že by jako čestný člověk musil svým povinnostem k dítěti dostáti, pakli s nemanželskou matkou něco měl, se slzami v očích se mu zaručil, že s nemanželskou matkou nikdy tělesných styků neměl, že žalovanému svědek také říkal, že pakli s nemanželskou matkou tělesné styky měl, že by si dítě k sobě vzali, že při prvním ústním jednání zástupce právního ochranného oddělení zemského nalezince přivedl řeč na to, že by se věc dala nějakým způsobem vyrovnati, že oni (žalující strana) mají právo chudých, že je vedení sporu nic státi nebude a naproti tomu, že žalovaný a svědek jako otec žalovaného budou s tím míti mnoho útrat, které budou musiti hraditi ze svého, i když by na konec vyhráli, že svědek uváživ to, a dále, že by jej ta věc při jeho nervosnosti stále rozčilovala, zejména když manželka svědkova, jsouc těžce nemocna (raněná mrtvicí) o věci dosud neví, nabídl na vyrovnání věci nejprve 2000 Kč a pak 2500 Kč s tou výhradou, že neuznává nárok žalující strany a že trvá na tom, že žalovaný otcem dítěte není.

Že důvod svědkem A. T. starším jako důvod nabízené částky 2500 Kč udávaný je pravděpodobným, tomu nasvědčuje obsah spisů poručenských P VI 323/25, neboť z nich se podává, že právní ochranné oddělení českého zemského nalezince v Praze samo považujíc další vedení sporu paternitního za velice pochybné, doporučovalo přijetí nabídky A. T.

Svědeckou výpovědí A. M. jest zjištěno, že nemanželská matka skončila dne 19. října 1925 sebevraždou, aniž by někomu se svým úmyslem dříve se svěřila, a dlužno uvážiti, zdali tato smrt není důsledkem toho, že žalovaný ji za manželku pojmouti nechtěl, nebo nemohl.

V té příčině jest svědectvím A. T. prokázáno, že tento svědek o stycích žalovaného s nemanželskou matkou nevěděl, ale jako svědek pod přísahou A. T. potvrdil, že jest vyloučeno, že by byl bránil žalovanému, kdyby chtěl slušnou, třeba chudou dívku za manželku pojati.

Že nemanželská matka ani žalovanému se do poslední doby se svým těhotenstvím nesvěřila, dá se souditi z ob-

sahu dopisu žalovaného z 27. července 1925 a 10. srpna 1925, který hýří dobrou náladou a bezstarostností, jež by se nedala srovnati s vědomím, že dívka, se kterou žalovaný se stýkal, jest v jiném stavu.

Nesvěřila-li se nemanželská matka se svým těhotenstvím žalovanému, který v tom směru udal, že si jen stěžovala, že trpí žaludeční chorobou, pak mně napadá, že nemanželská matka měla příčinu tak neučiniti a příčinou tou mohlo býti právě to, že třebaže v častějším a patrném styku s jiným mužem nebyla, se žalovaným těhotna nebyla a to mohlo býti také důvodem její sebevraždy.

Soud odvolací usnesl se doplniti řízení provedením krevní zkoušky, ale musil od provedení důkazu toho upustiti, ježto podle sdělení soudního znalce bez krve matčiny nelze zkoušku krevní prováděti.

Soud odvolací jest si vědom plně zodpovědnosti v daném případě, kdy žalující dítě jest bez ochrany matčiny a nemůže svoji matku uvésti jako svědkyni v tomto sporu, avšak když zvážil vše to, co proti žalovanému a co v jeho prospěch mluví, nemohl za tu cenu, aby žalující dítě mělo otce, obětovati čest toho, který se vší rozhodností tomu se brání, že by býval s nemanželskou matkou v intimních stycích.

Podle náhledu soudu odvolacího nepodařilo se tedy žalující straně dokázati, že žalovaný s nemanželskou matkou v kritické době tělesně obcoval.

Rozsudek kraj. s. civ. v Praze z 12. X. 1929 C I S 32/28. Dr. K.

Prohlášením konkursu nejsou dotčena práva na oddělené uspokojení (§ 11 konk. ř.). Je-li tu tedy pro nějaký nárok zákonné právo oddělovací, může k jeho realisaci také po prohlášení konkursu býti povolena nucená dražba.

Okresní nemocenská pojišťovna v .... podala u okresního soudu v .... žádost o exekuci nucenou dražbou nemovitostí dlužníka na základě vykonatelných platebních výměrů pro zadržené pojistné, a to jednak pojištění nemocenského, jednak invalidního a starobního. První soud exekuci povolil, rekursní soud k stížnosti povinného žádost zamítl a nejvyšší soud obnovil usnesení stolice první z těchto důvodů: